

FÅNGSTCERTIFIERINGSSYSTEM

1. Bestämmelser om import och export av fiskeriprodukter till och från Europeiska unionen

Europeiska unionens råds och Europeiska kommissionens förordningar om upprättande av ett gemenskapssystem för att förebygga, motverka och undanröja olagligt, orapporterat och oreglerat fiske blev tillämpliga i unionens medlemsländer 1.1.2010.

De ovan avsedda s.k. IUU-förordningarna är:

Rådets förordning (EG) nr 1005/2008

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02008R1005-20110309&from=EN>

Kommissionens förordningar (EG) nr 1010/2009

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02009R1010-20130917&from=EN>

(EU) nr 86/2010

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010R0086&from=EN>

och (EU) nr 202/2011

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011R0202&from=EN>

I förordningarna föreskrivs om ett **fångstcertifieringssystem** som med undantag av produkterna i bilaga I till kommissionens förordning 86/2010 gäller fiskeriprodukter som importeras från länder utanför Europeiska unionen (s.k. tredjeländer) till unionen och fiskeriprodukter som exporteras från unionen till tredjeländer. Systemet omfattar såväl obearbetade som bearbetade fiskeriprodukter. Vid tillämpningen av fångstcertifieringssystemet räknas också EES-länder som Island och Norge till s.k. tredjeländer som inte hör till Europeiska unionen.

En förkortad anvisning om fångstcertifieringssystemet finns tillgänglig via länken nedan

https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/handbook_sv.pdf

Varför har det införts ett fångstcertifieringssystem?

Olagligt, orapporterat och oreglerat fiske (s.k. IUU-fiske, förkortningen kommer från engelskan) är en av de mänskliga verksamheter som på ett avgörande sätt utgör ett hot mot hållbara fiskbestånd i hela världen. EU är världens största importör av fiskeriprodukter, vilket också medför att EU är ett stort marknadsområde för olagligt fångad fisk. Enligt kommissionens uppskattningar förs olagligt fångad fisk in i unionen varje år till ett värde av ca 1,1 miljarder euro.

Fångstintyget bevisar att fisken har fångats lagligen

Fångstintyget är ett av de dokument som ska bifogas till tulldeklarationen när fiskeriprodukter som omfattas av fångstcertifieringssystemet importeras till Europeiska unionen. Med ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt bevisar importören att den fisk som fiskeriprodukten är bearbetad av har fångats i enlighet med de författningar och föreskrifter som gäller för fiske på fångstområdet.

När fiskeriprodukter som omfattas av systemet exporteras från Europeiska unionen ska fångstintyget bifogas till förtullningsdokumenten, om produkten förs tillbaka till unionen som sådan eller i en vidare bearbetad form. Ett tredjeland kan också kräva ett fångstintyg även om produkterna inte är avsedda att bli förda tillbaka till EU-marknaden. Hittills (september 2017) har Island, Madagaskar, Norge, Thailand, Elfenbenskusten, Tunisien, Kuwait och Ukraina meddelat att de förutsätter att fiskeriprodukter som förs in i deras länder har ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt.

På intyget finns uppgifter bl.a. om produkten, fiskefartyget, fångstområdet och transportsättet. Intyget ska vara godkänt av en behörig myndighet i det land (flaggstat) under vars flagg det fiskefartyg som fångat fiskeriprodukten seglar. Genom att godkänna fångstintyget intygar den behöriga myndigheten i flaggstaten att den fisk som använts för produktpartiet har fångats i enlighet med lagar och föreskrifter.

Fiskeriprodukter som omfattas av fångstcertifieringssystemet

Bestämmelserna gäller, med vissa undantag, obearbetade och bearbetade fiskeriprodukter som omfattas av kapitel 03 och tulltaxenummer 1604 och 1605 i Kombinerade nomenklaturen. Om undantagen föreskrivs i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 86/2010.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010R0086&from=EN>

och (EU) nr 202/2011

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011R0202&from=EN>

2. Import av fiskeriprodukter till EU och Finland

Importören är skyldig att lämna in ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt till den behöriga myndigheten i det EU-land som fiskeriprodukten avses bli importerad till. I Finland är det Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland (NTM-centralen i Egentliga Finland) som är behörig myndighet att granska fångstintyg och processintyg gällande fiskeriprodukter som importeras till

unionen. NTM-centralen i Egentliga Finland granskar fångstintyg för fiskeriprodukter som importeras till unionen i hela Finland.

En fiskeriprodukt får inte föras in i landet, ifall det till tulldeklarationen inte har bifogats ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt. Om de tidsfrister inom vilka fångstintyg ska lämnas in föreskrivs i rådets förordning 1005/2008 (art. 16) och kommissionens förordning 1010/2009 (art. 8 och bilaga VI). Om tidsgränserna inte iakttas, kan också det leda till att import vägras. Import kan också vägras, ifall de produkter som är avsedda att importeras inte är de som anges i fångstintyget. Även ett bristfälligt ifyllt fångstintyg kan leda till vägrad import. I artikel 18 i rådets förordning 1005/2008 finns uppräknat på vilka grunder import kan vägras.

Tidsfrister för inlämnande av fångstintyg

Rådet och kommissionen har i sina ovan nämnda förordningar (1005/2008 och 1010/2009) satt tidsfrister inom vilka fångstintygen i Finland senast ska inlämnas till NTM-centralen innan produkten förs in i landet. Tidsfristerna varierar beroende på hur fiskeriprodukten transporteras:

- Flyg: 4 timmar
- Landsväg: 2 timmar
- Järnväg: 4 timmar
- Containerfartyg: 3 arbetsdagar

Exportörens och importörens skyldigheter

En exportör i ett tredjeland är skyldig att se till att en fiskeriprodukt som exporteras är försedd med ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt. En importör är skyldig att försäkra sig om att exportören ger honom eller henne ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt och att det inlämnas inom utsatt tid till den behöriga NTM-centralen för granskning. Efter det ska fångstintyget åtfölja fiskeriprodukterna genom hela bearbetningskedjan.

På Europeiska kommissionens webbsidor

https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/flag_state_notifications_en.pdf finns en förteckning över behöriga myndigheter i tredjeländer (List of flag State notifications). I förteckningen kan en importör kontrollera att fångstintygsmallen är godkänd av kommissionen och att den godkännande myndigheten har meddelats till kommissionen. Förteckningen uppdateras kontinuerligt.

Fångstintygsmallar för tredjeland

Mallen för Europeiska unionens fångstintyg har fastställts i rådets förordning 1005/2008. I bilaga IV till kommissionens förordning 1010/2009 finns också en fastställd mall till ett förenklat fångstintyg. Kommissionen har ändå godkänt ett flertal fångstintygsmallar som används i tredjeland att användas parallellt med unionens fångstintygsmall. Fångstintyget kan också skickas på elektronisk väg och det kan ersättas med elektroniska spårbarhetssystem som säkerställer

samma nivå på myndigheternas kontroll. Elektroniska fångstintyg används av Norge, USA, Nya Zeeland, Island, Färöarna, Sydafrika och Kanada. Fångstintygsmallarna finns som bilaga till kommissionens förordning 86/2010. Kommissionen har också lovat att lägga ut mallarna på sina webbsidor.

Tredjelandets behöriga myndighet godkänner fångstintyget med sin underskrift och stämpel. Finlands behöriga myndighet har åtkomst till Europeiska kommissionens webbplats med uppgifter om tredjeländernas behöriga myndigheters underskrifter och stämplat. Finlands behöriga myndighet, dvs. NTM-centralen i Egentliga Finland, granskar fångstintygen och undersöker samtidigt deras äkthet.

Granskning av fångstintyg i Finland

Fångstintyget ingår i tulldeklarationen. Vid förtullningen kontrollerar tullen att det finns ett ursprungligt fångstintyg. Tullen undersöker emellertid inte om fångstintyget är korrekt, utan det gör NTM-centralen i Egentliga Finland.

För att påskynda importutredningarna uppmanas importörerna att skicka fångstintygen så fort som möjligt till NTM-centralen genom e-tjänsten:

<https://lis-hakemukset.mmm.fi/loginPage.jsp>

Ytterligare information om e-tjänsten ges av Lantmäteriverket:

Jussi Someristo: jussi.someristo@maanmittauslaitos.fi

Tuija Kankaanpää: tuija.kankaanpaa@maanmittauslaitos.fi

För att kunna använda tjänsten behövs en KATSO-kod. Ytterligare upplysningar om hur man skaffar sig en KATSO-kod finns på skatteförvaltningens webbsidor: <https://yritys.tunnistus.fi/>

1. Inlämnande av fångstintyg till NTM-centralen i Egentliga Finland för granskning innan tullklareringen påbörjas

Innan fiskeriprodukten förs in i landet, ska importören eller en representant för importören via e-tjänsten (se stycket ovan) lämna in fångstintyget till NTM-centralen i Egentliga Finland inom de tidsfrister som föreskrivs i rådets och kommissionens förordningar (om varorna anländer med flyg, ska intyget lämnas in senast 4 timmar före införseln, med vägtransport senast 2 timmar före införseln, med tåg senast 4 timmar före införseln eller med containerfartyg senast 3 arbetsdagar före införseln).

För att importutredningarna ska löpa smidigt lönar det sig för importörerna att lämna in fångstintygen till NTM-centralen så fort de fått det av sin egen kontakt. Då hinner NTM-centralen granska fångstintygen och be om tilläggsuppgifter om det behövs och onödiga stopp i tullen kan undvikas.

NTM-centralen använder sig av e-tjänsten när fångstintyg och processintyg (bilagan annex IV) granskas efter en riskbedömning. Efter att intyget har godkänts, skickar systemet det preliminärt

godkända fångstintyget (en kopia av fångstintyget), försett med märkningen preliminärt godkänd, till Tullen och importören/speditören. De får också e-post om godkännandet. När fiskeriprodukterna anländer till Finland och förtullas, bifogar importören både fångstintyget i original och/eller bilagan annex IV i original till förtullningsdokumenten.

Det bör ändå noteras att Europeiska kommissionen samordnar verkställandet av fångstcertifieringssystemet i medlemsländerna och ständigt skickar medlemsländerna information om fiskeriprodukterna. NTM-centralen och/eller tullen kan när som helst innan produkten beviljats ett slutgiltigt godkännande för import begära tilläggsuppgifter om fångstintygen och fiskeriprodukterna och vägra import, även om NTM-centralen preliminärt har godkänt fångstintyget.

Efter förtullningen skickar tullen de ursprungliga fångstintygen och annex IV-bilagorna till NTM-centralen i Egentliga Finland för arkivering.

Handläggningsavgift för fångstintyg och beredningsbevis är avgiftsbelagd sedan 1.1.2018: Statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2018 (1066/2017).

- Handläggningsavgift för fångstintyg 30 €, om importpartiet är högst 1000 kg
- Handläggningsavgift för fångstintyg 50 €, om importpartiet är över 1000 kg
- Handläggningsavgift för beredningsbevis 50 €
- Handläggningsavgift för intyg om reexport 30 €
- Extra avgift för handläggning av fångstintyg, intyg om reexport och beredningsbevis, om ansökan lämnas till NTM-centralen på något annat sätt än via det elektroniska ärendehanteringssystemet 50 €

2. Granskning av fångstintyg i samband med förtullning

Om importören av en fiskeriprodukt eller dennes representant inte lämnar in ett fångstintyg till NTM-centralen för preliminärt godkännande innan produkten anländer till landet eller om NTM-centralen inte kan bevilja ett preliminärt godkännande för fångstintyget, börjar förfarandet med att godkänna fångstintygen först i samband med förtullningen.

Importören lämnar in de ursprungliga fångstintygen till tullen tillsammans med de övriga förtullningsdokumenten. Tullen skickar fångstintyget till den behöriga NTM-centralen för granskning och godkännande. Först när tullen har fått NTM-centralens meddelande om att fångstintyget har godkänts, kan tullen tillåta importen av fiskeriprodukterna, om förtullningsdokumenten kan godkännas i övrigt.

3. Granskning av fångstintyg vid driftstopp

Om e-tjänsten av någon anledning inte fungerar eller är tillfälligt ur bruk, kan importörer/speditörer skicka fångstintyg och annex IV-bilagor per e-post (skannade) till NTM-centralen i Egentliga Finland på adressen lis.uusimaa@ely-keskus.fi

3. Export av fiskeriprodukter från EU till tredjeländer

När behövs fångstintyg för export av fisk eller fiskeriprodukter från Europeiska unionen?

Fångstcertifieringssystemet gäller i princip alla som i kommersiellt syfte exporterar fisk som fångats i havet eller fiskeriprodukter till länder utanför Europeiska unionen. På fisk och fiskeriprodukter som förs ut ur unionen tillämpas samma av rådet och kommissionen utfärdade IUU-förordningar som tillämpas på fisk och fiskeriprodukter som importerar till unionen. Fångstcertifieringssystemet tillämpas på obearbetade och bearbetade fiskeriprodukter som omfattas av kapitel 03 och tulltaxenummer 1604 och 1605 i Kombinerade nomenklaturen. Om undantagen föreskrivs i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 86/2010.

Om fisk eller fiskeriprodukter exporteras till ett tredjeland och t.ex. senare i bearbetad form förs tillbaka till Europeiska unionen, ska ett fångstintyg som godkänts av den behöriga myndigheten bifogas till exporthandlingarna. Tredjelandet kan också kräva fångstintyg, även om avsikten inte är att produkten ska föras tillbaka till unionen. För närvarande (september 2017) har Norge, Island, Thailand, Madagaskar, Elfenbenskusten, Tunisien, Kuwait och Ukraina meddelat att de kräver fångstintyg på fiskeriprodukter som importerar från Europeiska unionen.

Fångstintygsblanketter och hur de ifylls (se också den separata anvisningen för hur man fyller i blanketten)

Handläggningsavgift för fångstintyg och beredningsbevis är avgiftsbelagd sedan 1.1.2018: Statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2018 (1066/2017):

- Certifiering av fångstintyg 60 €

Fångstintygsblanketterna kan skrivas ut på jord- och skogsbruksministeriets och NTM-centralernas webbsidor: <http://mmm.fi/sv/iuu-fiske> eller <http://www.ely-keskus.fi/sv/web/ely/lomakkeet-elinkeinot>

På jord- och skogsbruksministeriets och NTM-centralernas webbsidor finns PDF-blanketter på tre olika språk (finska/svenska/engelska). Vid användning av andra än den engelska blanketten bör det noteras att behandlingen av fångstintyget i det mottagande tredjelandet kan fördröjas eller t.o.m. förhindras.

Fångstintygsblanketten fylls i av både fiskaren eller fiskarens representant och exportören eller exportörens representant. När blanketten har fyllts i, kan den skrivas ut och undertecknas. Det går också att enbart skriva ut blankettunderlaget och fylla i uppgifterna för hand. I bägge fallen är det viktigt att komma ihåg att underteckna den ifyllda blanketten.

Fångstintygsblanketten är indelad i olika delar, som numrerats 1-12. Myndigheten fyller i de mörka fälten och fiskaren och exportören fyller i de ljusa fälten. Det kan hända att myndigheterna i tredjelandet kräver tilläggsuppgifter eller någon annan fångstintygsblankett än den som fastställts i EU:s IUU-förordningar. Det lönar sig att kontakta importören i tredjelandet på förhand för att kontrollera de lokala kraven.

I Finland godkänns alla fångstintyg av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland (NTM-centralen i Egentliga Finland). Exportören är skyldig att se till att fiskeriprodukter som exporteras från Europeiska unionen till tredjeländer åtföljs av ett fångstintyg som godkänts på tillbörligt sätt. Exportören eller dennes representant ska skicka fångstintygsblanketten korrekt ifylld till NTM-centralen i Egentliga Finland på något av följande sätt:

1. Ansökan om godkännande per e-post (om inte tredjelandet kräver att få originalet!)

Fångstintygsblanketten undertecknas av fiskaren/dennes representant och exportören/dennes representant, skannas och skickas per e-post till NTM-centralen i Egentliga Finland:

lis.uusimaa@ely-keskus.fi

2. Ansökan om godkännande per brev

Fångstintygsblanketten i original, undertecknad av fiskaren/dennes representant och exportören/dennes representant, kan skickas per brev till NTM-centralen i Egentliga Finland:

NTM-centralen i Egentliga Finland

Fiskeritjänster för Finlands kustområden, Nylands regionkontor

NTM-centralen i Nyland, PB 36, 00521 Helsingfors

NTM-centralen i Egentliga Finland godkänner fångstintyget

Avsikten med godkännandet är att bevisa att det fiskparti som är avsett att exporteras har fångats på ett sätt som överensstämmer med de författningar och fiskebestämmelser som gäller på fångstområdet. Centrala dokument som kontrolleras innan godkännandet beviljas är fiskeloggboen och fångst- och uppköpsanmälningar. **Godkännande kan t.ex. inte beviljas, om fiskefartygets kapten inte har skickat den sida i fiskeloggboken som gäller exportpartiet till NTM-centralen på den ort där fångsten landades.**

Det är viktigt att de fångstintygsblanketter som skickas till NTM-centralen har fyllts i noggrant med alla nödvändiga uppgifter. Om fångstintygsblanketten har fyllts i bristfälligt, kan NTM-centralen inte godkänna fångstintyget, utan måste begära att handlingarna kompletteras. Om partiets landningsanmälan inte gjorts på tillbörligt sätt (fiskeloggbokens sida) till NTM-centralen på den ort

där partiet har landats, kan NTM-centralen inte heller godkänna fångstintyget, utan måste vänta på att landningsanmälan kompletteras.

NTM-centralen i Egentliga Finland skickar det godkända fångstintyget till exportören

Det godkända fångstintyget skickas till exportören på samma sätt som exportören skickade fångstintygsblanketten till NTM-centralen i Egentliga Finland (e-post eller brev), om man inte kommit överens om något annat leveranssätt. Det är ändå skäl att notera att NTM-centralen inte kan garantera att myndigheterna i tredjelandet godkänner ett fångstintyg som skickats per e-post till exportören. Tekniskt sett är ett sådant fångstintyg en kopia av det ursprungliga fångstintyget. Endast ett fångstintyg som fyllts i på rätt sätt och som undertecknats och stämplats av NTM-centralen i Egentliga Finland är ett sådant godkänt fångstintyg som avses i IUU-förordningarna.

4. Ytterligare upplysningar om fångstcertifieringssystemet

Kontaktuppgifter till NTM-centralen i Egentliga Finland (import och export)

E-post: lis.uusimaa@ely-keskus.fi

Mari-Anna Närhi tfn +358 295 021 175

Petri Savola tfn +358 295 021 460

E-post enligt modellen fornamn.efternamn@ntm-centralen.fi

växeln 0295 022 500

Postadress:

NTM-centralen i Egentliga Finland

Fiskeritjänster för Finlands kustområden, Nylands regionkontor

NTM-centralen i Nyland, PB 36, 00521 Helsingfors